

Jaarrekening 2011

Publicatieversie

NOORDERDIERENPARK B.V., EMMEN

INHOUDSOPGAVE

1	Verslag van de directie	2
2	Vaststelling jaarrekening voorgaand boekjaar	3
3	Geconsolideerde balans per 31 december 2011	5
4	Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2011	7
5	Kasstroomoverzicht geconsolideerd 2011	8
6	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling in de enkelvoudige en in de geconsolideerde jaarrekening	9
7	Toelichting op de geconsolideerde balans	13
8	Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening	17
9	Toelichting op het geconsolideerde kasstroomoverzicht	18
10	Enkelvoudige balans per 31 december 2011	19
11	Enkelvoudige winst-en-verliesrekening 2011	21
12	Toelichting op de enkelvoudige balans	22
13	Overige gegevens	24

Totaal aantal pagina's in dit rapport: 24

1 DIRECTIEVERSLAG

Het directieverslag ligt ter inzage ten kantore van de vennootschap.

2 VASTSTELLING JAARREKENING VOORGAAND BOEKJAAR

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft de Jaarrekening 2010 vastgesteld, conform de jaarrekening zoals die is opgenomen onder de bijlagen van dit rapport d.d. 23 Juni 2011. Overeenkomstig het daarbij opgenomen voorstel tot bestemming van het resultaat, is het resultaat over 2010 ad €8.953,160 negatief ten laste van de overige reserves gebracht.

JAARREKENING

3 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2011

(na verwerking resultaatbestemming)

Activa

	2011		2010	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Materiële vaste activa (1)				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	9.438.088		10.247.453	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	2.169.150		2.459.869	
Niet aan bedrijfsuitoefening dienstbaar	99.291		102.889	
Materiële vaste activa in uitvoering	<u>3.585.477</u>		<u>1.607.265</u>	
		15.292.006		14.417.476
Financiële vaste activa (2)		3.689.040		3.305.669
Vlottende activa				
Vorraden		189.136		212.321
Vorderingen				
Handelsdebiteuren	182.202		384.485	
Belastingen en premies sociale verzekeringen (3)	230.756		388.231	
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>357.104</u>		<u>335.441</u>	
		770.063		1.108.157
Liquide middelen		83.830		55.609
Totaal activa		<u>20.024.075</u>		<u>19.099.232</u>

NOORDERDIERENPARK B.V., EMMEN
Jaarrekening 2011

Passiva

	2011		2010	
	€	€	€	€
Groepsvermogen (4)		-11.238.383		-9.675.392
Vorzieningen (5)		1.490.076		3.620.000
Langlopende schulden (6)		25.689.415		20.331.332
Kortlopende schulden				
Kortlopend deel van langlopende schulden		67.108		43.085
Schulden aan kredietinstellingen		616.789		1.321.578
Vooruit ontvangen op abonnementen en entree		890.208		892.162
Crediteuren		754.328		851.657
Belastingen en premies sociale verzekeringen (7)		438.619		761.697
Overige schulden en overlopende passiva (8)		<u>1.315.916</u>		<u>953.113</u>
		4.082.968		4.823.292
Totaal passiva		<u>20.024.075</u>		<u>19.099.232</u>

4 GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2011

	2011		2010	
	€	€	€	€
Bruto-marge		10.822.159		12.613.954
Personeelskosten (9)	5.104.872		7.365.650	
Afschrijvingen (10)	1.723.207		5.694.538	
Overige bedrijfskosten (11)	<u>5.328.933</u>		<u>10.308.146</u>	
Som van de bedrijfslasten		<u>12.157.012</u>		<u>23.368.334</u>
Bedrijfsresultaat		-1.334.853		-10.754.380
Financiële baten en lasten		<u>-611.510</u>		<u>-418.005</u>
Resultaat voor belastingen		-1.946.363		-11.172.385
Belastingen		<u>-383.371</u>		<u>-2.219.225</u>
Resultaat na belastingen		<u><u>-1.562.992</u></u>		<u><u>-8.953.160</u></u>

5 KASSTROOMOVERZICHT GECONSOLIDEERD 2011

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2011		2010	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		-1.334.853		-10.754.380
<i>Aanpassingen voor:</i>				
Afschrijvingen en waardeverminderingen	1.827.571		5.798.907	
Mutatie voorzieningen	-2.129.924		3.579.437	
		-302.353		9.378.344
Veranderingen in werkkapitaal:				
Voorraden	23.185		114.127	
Vorderingen	338.094		211.152	
Kortlopende schulden (exclusief kredietinstellingen)	-35.535		-2.046.645	
		325.744		-1.721.366
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-1.311.462		-3.097.402
Betaalde Interest	-611.510		-418.005	
Betaalde belastingen	0		0	
		-611.510		-418.005
Kasstroom uit operationele activiteiten		-1.922.972		-3.515.407
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings materiële vaste activa	-2.702.101		-2.000.508	
Desinvesteringen materiële vaste activa	0		0	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-2.702.101		-2.000.508
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutatie langlopende schulden	5.358.093		3.646.543	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		5.358.093		3.646.543
Mutatie geldmiddelen		733.019		-1.869.372
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:				
Stand per 1 Januari		-1.265.978		603.394
Mutaties boekjaar		733.019		-1.869.372
Stand per 31 december		-532.959		-1.265.978

6 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING IN DE ENKELVOUDIGE EN GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Algemeen

De vennootschap heeft zowel de enkelvoudige jaarrekening als de geconsolideerde jaarrekening opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek.

Noorderdierenpark B.V. staat aan het hoofd van een groep rechtspersonen. Deze vennootschap heeft een 100% belang in DPE Recreatie B.V. en een 100% belang in NDP Infra B.V. De voornaamste activiteit van de groep bestaat uit het exploiteren van een dierenpark.

Grondslagen van consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening worden opgenomen de financiële gegevens van de vennootschap en haar groepsmaatschappijen per 31 december van het boekjaar. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen en vennootschappen waarin beslissende zeggenschap wordt uitgeoefend. Hierbij worden mede in aanmerking genomen de financiële instrumenten die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend.

Alle groepsmaatschappijen waarin door Noorderdierenpark B.V. beslissende zeggenschap is verkregen, worden integraal geconsolideerd. In de consolidatie zijn derhalve betrokken de 100% deelnemingen DPE Recreatie B.V. gevestigd te Emmen, alsmede NDP Infra B.V. eveneens gevestigd te Emmen.

Grondslagen van waardering

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor waardering van activa en passiva zijn gebaseerd op historische kosten.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Continuïteit

De waarderingen in de jaarrekening zijn gebaseerd op de veronderstelling dat de onderneming als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De onderneming heeft voor het vierde achtereenvolgende jaar een verlies geleden, waardoor het eigen vermogen verder negatief is geworden. Ook de prognoses voor de komende jaren laten een verlies zien. Ondanks deze omstandigheden, acht de directie vanwege de volgende feiten en omstandigheden een duurzame voortzetting mogelijk:

- schadeloosstelling van de Gemeente Emmen vanwege gedwongen bedrijfsverplaatsing ad € 65,5 miljoen
- In de raadsbesluiten op 21 oktober 2010 en 20 december 2010 heeft de Gemeente Emmen besloten een overbruggingskrediet te verstrekken van maximaal € 22 miljoen voor de periode 2010-2015 tot aan de verhuizing.

Bovenstaande punten zijn in het Raadsbesluit van 19 maart 2012 bekrachtigd waardoor extra zekerheid is verkregen rondom de continuïteit van de Onderneming.

De continuïteit van de onderneming is hiermee afhankelijk van de Gemeente Emmen.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2010 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2011 mogelijk te maken.

Schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient de ondernemingsleiding, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Materiële vaste activa

De waardering van de bedrijfsgebouwen en -terreinen, andere vaste bedrijfsmiddelen en de niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbare activa is op basis van going concern.

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafprijs verminderd met de lineaire afschrijving gebaseerd op de verwachte gemiddelde economische levensduur. Levende havel wordt niet geactiveerd maar, voor zover voor het verkrijgen van dieren kosten zijn gemaakt zijn deze direct ten laste van het resultaat verantwoord.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen. Ontvangen subsidies worden rechtstreeks in mindering gebracht op de geïnvesteerde bedragen.

Financiële vaste activa

Latente belastingvorderingen

Latente vorderingen uit hoofde van voorwaartse verliescompensatie van fiscaal compensabele verliezen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde van 20%.

Deelnemingen

Deelnemingen waarin de vennootschap invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid worden tegen de vermogensmutatiemethode gewaardeerd. Overeenkomstig deze methode, worden de deelnemingen in de balans opgenomen tegen het aandeel van de vennootschap in de nettovermogenswaarde vermeerderd met haar aandeel in de resultaten van de deelnemingen vanaf het moment van verwerving, bepaald volgens de grondslagen zoals vermeld in jaarrekening. In de winst-en-verliesrekening wordt het aandeel van de vennootschap in het resultaat van de deelnemingen opgenomen. Indien en voor zover de vennootschap niet zonder beperking uitkering van de positieve resultaten aan haar kan bewerkstelligen, worden de resultaten in een wettelijke reserve opgenomen. Haar aandeel in de rechtstreekse vermogensvermeerderingen en -verminderingen van de deelnemingen wordt ook in de wettelijke reserve opgenomen.

Vorraden

De voorraden grond- en hulpstoffen, alsmede de handelsvoorraden, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs danwel lagere marktwaarde. Waar nodig is rekening gehouden met afwaarderingen wegens incourantheid.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor eventuele oninbaarheid wordt een voorziening getroffen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald

door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, met uitzondering van de pensioenvoorziening die gewaardeerd wordt tegen contante waarde.

Reorganisatievoorziening

Deze voorziening heeft betrekking op kosten in verband met de reorganisatie van activiteiten en is gevormd als gevolg van de feitelijke verplichting ultimo boekjaar.

Voorziening voor belastinglatenties

Voor zover fiscale waarderingsgrondslagen afwijken van de vermelde waarderingsgrondslagen en daaruit uitgestelde belastingverplichtingen voortvloeien, wordt voor deze verplichtingen een voorziening voor latente belastingen getroffen, berekend tegen het actuele belastingpercentage. Actieve latenties worden gewaardeerd indien in redelijkheid mag worden aangenomen dat realisatie van fiscaal compensabele verliezen in de toekomst zal kunnen plaatsvinden.

Pensioenvoorzieningen

Op 23 juni 2008 is overeengekomen dat Dierenpark Emmen zich vrijwillig aansluit bij het bedrijfstakpensioenfonds voor de Landbouw (BPL). De pensioenafspraken zijn geldend voor alle medewerkers vallend onder de CAO voor het Dagattractiebedrijf en CAO-plusregeling voor het Dierenpark Emmen. De ingangsdatum van de nieuwe pensioenregeling is 1 juli 2008 en daarmee zijn de pensioenregeling via Pensioenfonds Horeca & Catering en de pensioenregeling bij Nationale Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. beëindigd.

Er vindt geen waarde-overdracht plaats van de opgebouwde pensioenrechten bij Nationale Nederlanden. Deze rechten worden voor de actieve medewerkers jaarlijks op 1 januari met de loonronde van de CAO voor het Dagattractiebedrijf verhoogd (na-indexatie) bij Nationale Nederlanden. Voor een aantal werknemers (20 personen) blijft de pensioenregeling bij Nationale Nederlanden bestaan, deze personen zijn dan ook niet aangemeld bij het bedrijfstakpensioenfonds BPL.

De pensioenregeling Bedrijfstakpensioenfonds voor de Landbouw is te kwalificeren als toegezegde pensioenregeling. Door de aard van deze pensioenregeling welke is gebaseerd op collectiviteit, is het pensioenfonds BPL niet in staat om de gegevens over het aandeel van een individueel bedrijf te verstrekken. Als gevolg daarvan is de pensioenregeling in de jaarrekening verwerkt als bijdrageregeling.

Verplichtingen in verband met bijdragen aan pensioenregelingen op basis van toegezegde bijdragen worden als last in de resultatenrekening opgenomen wanneer de bijdragen worden verschuldigd.

De netto verplichting van Noorderdierenpark B.V. uit hoofde van de toegezegde pensioenregeling inzake het parkpersoneel is berekend door een schatting te maken van de pensioenaanspraken die werknemers hebben opgebouwd in ruil voor hun diensten in de verslagperiode en voorgaande periodes. Deze pensioenaanspraken zijn gedisconteerd om de contante waarde te bepalen, en de reële waarde van de fondsbeleggingen is hierop in mindering gebracht. De verplichting is berekend middels de projected unit credit-methode. De disconteringsvoet is gebaseerd op de rente termijnstructuur FTK van De Nederlandsche Bank bij een duration van 24 jaar per berekeningsdatum. Hier bovenop komt een spread volgens AA yield op basis van DNB/iBoxx.

De waardering van de verplichtingen uit hoofde van de regelingen voor pensioen wordt jaarlijks door erkende actuarissen uitgevoerd.

Overige activa en passiva

Alle overige posten in de balans worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Netto-omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst uit levering van goederen en diensten aan derden onder aftrek van kortingen en dergelijke en exclusief over de omzet geheven belastingen.

Kosten

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. (Voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de Jaarrekening bekend zijn geworden en overigens wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Belastingen

Voor alle belastbare tijdelijke verschillen wordt een latente belastingverplichting opgenomen. Voor alle verrekenbare tijdelijke verschillen en voor beschikbare voorwaartse verliescompensatie wordt een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er fiscale winst beschikbaar zal zijn voor verrekening. De waardering van latente belastingverplichtingen en -vorderingen wordt gebaseerd op de fiscale gevolgen van de door de vennootschap, per balansdatum, voorgenomen wijze van realisatie of afwikkeling van activa, voorzieningen, schulden of overlopende passiva. De latente belastingverplichtingen en -vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De (niet-)latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd indien is voldaan aan de algemene voorwaarden voor saldering.

Noorderdierenpark B.V. vormt tezamen met DPE Recreatie B.V. en NDP Infra B.V. een fiscale eenheid. De verrekening van de belastingen binnen deze eenheid vindt plaats alsof elke maatschappij zelfstandig belastingplichtig is. De belastingen worden berekend op basis van het verantwoorde resultaat, rekening houdend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet-afrekbare kosten.

Personeelsleden

Gedurende het boekjaar 2011 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij Noorderdierenpark B.V. omgerekend naar fulltime equivalenten (fte) 175.

7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Materiële vaste activa (1)

	Bedrijfs- gebouwen en - terreinen	Andere vaste bedrijfs- middelen	Niet aan bedrijfs- uitoefening dienstbaar	Materiële vaste activa in uitvoering	Totaal
Afschrijvingspercentages	0% - 10%	4% - 33,33%	2%	0%	

Toelichting Materiële vaste activa in uitvoering

Onder de Materiële vaste activa in uitvoering zijn de kosten opgenomen inzake de bestede kosten ten behoeve van planontwikkeling DPE Next op de locatie Centrum West. De geactiveerde kosten zijn gemaakt ten einde de verhuizing vanuit de centrumlocatie van Emmen mogelijk te maken en de ontwikkeling van het nieuw te bouwen park.

Uitimo 2011 bedragen de totale kosten ten behoeve van planontwikkeling € 7,2 miljoen. Ter financiering van deze kosten is door Gemeente Emmen een bevoorschotting verstrekt van € 3,3 miljoen aan NDP Infra B.V. en € 4,3 miljoen aan Noorderdierenpark B.V. De bevoorschotting is opgenomen onder de langlopende schulden en is uitsluitend aangewend ter financiering van planontwikkeling en zal worden verrekend met de overeengekomen verplaatsingsvergoeding van € 65,5 miljoen.

In 2010 hebben onderzoeken plaatsgevonden met betrekking tot de conceptontwikkeling van het nieuw te realiseren belevingspark DPE Next. Als gevolg van nieuwe inzichten, herevaluaties van eerder gemaakte ingenomen standpunten, aanpassingen aan het ontwerp en het maken van definitieve keuzes voor het nieuw te bouwen park, is een deel, zijnde € 3,6 miljoen, van de reeds geactiveerde uitgaven in 2010 ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

In de fiscale waardering van de geactiveerde ontwikkelingskosten voor DPE Next en de waardering van de Traverse zijn de afwaarderingen niet verwerkt, waardoor een verschil is ontstaan tussen de commerciële en fiscale boekwaarde. Voor dit verschil is een actieve belastinglatentie opgenomen.

Afschrijvingen

Noorderdierenpark B.V. heeft de intentie om de centrumlocatie te verlaten naar het nieuw te bouwen belevingspark op de locatie Centrum West. Het meest waarschijnlijke verhuismoment is 2016. Echter, gezien de onzekerheid over dit moment en het feit dat er nog geen formele overeenstemming is bereikt over de verplaatsingsvergoeding en de voorwaarden hieromtrent, is in het huidige boekjaar afschrijvingen berekend consistent met voorgaand boekjaar. Rekeninghoudend met een verplaatsingsvergoeding van € 65,5 miljoen is de verwachting dat de afschrijvingslasten van de materiële vaste activa op de centrumlocatie met circa € 800.000 lager zal zijn.

Taxatie

Het onroerend goed van Noorderdierenpark B.V. is op basis van going concern gewaardeerd, hetgeen consistent is met voorgaande jaren. Ten behoeve van de bedrijfsverplaatsing vanuit het centrum naar de locatie Centrum West is op 12 december 2008 een taxatie uitgevoerd. De materiële vaste activa op de centrumlocatie is getaxeed op € 65,5 miljoen. Op 31 januari 2005 is een taxatie uitgevoerd op de materiële vaste activa op de locatie Centrum West inclusief Traverse, hetgeen is getaxeed op € 7,7 miljoen.

Financiële vaste activa (2)

Onder de financiële vaste activa is een latente belastingvordering opgenomen. De latente belastingvordering heeft betrekking op voorwaartse verliescompensatie alsmede tijdelijke verschillen tussen fiscale en commerciële waardering van onroerend goed. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde (20%, 2010: 20%).

De directie heeft de verwachting dat voorwaartse verliesverrekening mogelijk is, binnen de fiscaal gestelde termijnen.

Latente belastingvorderingen

Latentie uit hoofde van voorwaartse verliescompensatie	2.696.177	3.173.852
Latentie uit hoofde van fiscaal lagere afschrijvingen	992.863	131.817
	<u>3.689.040</u>	<u>3.305.669</u>

Belastingen en premies sociale verzekeringen (3)

Pensioenpremies	0	34.227
Omzetbelasting	230.756	354.004
	<u>230.756</u>	<u>388.231</u>

Eigen vermogen (4)

Voor een toelichting op de samenstelling van de mutaties in het eigen vermogen van Noorderdierenpark B.V. wordt verwezen naar de toelichting op de vennootschappelijke balans.

2011	2010
€	€

Voorzieningen (5)

Backservice verplichtingen	0	36.848
Reorganisatie	1.490.076	3.583.152
	<u>1.490.076</u>	<u>3.620.000</u>

Backservice verplichtingen

De voorziening heeft een kortlopend karakter.

Reorganisatie

Onder de voorzieningen zijn de kosten opgenomen naar aanleiding van de reorganisatie in najaar 2010. Bestaat uit ontslagvergoedingen van boventallige medewerkers, kosten voor outplacement, advieskosten en kosten van afbouw naar de nieuwe leisure CAO en niet Cao gebonden verschillen van blijvende medewerkers gedurende 2011 t/m 2015.

2011	2010
€	€

Stand per 1 januari	3.583.152	3.780.000
Bij: dotatie	0	
Af: onttrekking gedurende boekjaar	-2.093.076	-196.848
	<u>1.490.076</u>	<u>3.583.152</u>

Toegezegde pensioenaanspraken

Het Noorderdierenpark heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen waarbij de pensioenuitkeringen gebaseerd zijn op middelloon. De pensioenregeling is voor de meeste park medewerkers ondergebracht bij het Bedrijfspensioenfonds voor de landbouw (BPF).

Er zijn nog circa 20 stafleden overgebleven uit het verzekeringscontract met Nationale Nederlanden als actieve deelnemers. Voor de uittrekkende groep blijven de opgebouwde pensioenrechten aldaar verzekerd.

Het Dierenpark is voornemens om alle medewerkers onder te gaan brengen bij het BPF.

De over het boekjaar verschuldigde premies worden als kosten verantwoord. Voor per balansdatum nog niet betaalde premies wordt een voorziening opgenomen. Aangezien deze verplichtingen een kortlopend karakter hebben, worden deze gewaardeerd tegen nominale waarde.

De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie, beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. In geval van een tekort bij het pensioenfonds heeft de onderneming geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies.

Langlopende schulden (6)

	2011	2010
	€	€
Langlopende leningen Gemeente Emmen	24.007.144	18.594.255
Langlopende lening N.V. Waterleidingsmaatschappij Drenthe	139.033	150.619
Lening Q-Park (vooruitontvangen bedragen)	1.408.997	1.513.361
Leaseverplichtingen	134.240	73.097
	<u>25.689.415</u>	<u>20.331.332</u>

	Totaal	Looptijd > 5 Jaar	Rentevoet
	€	€	%
Langlopende leningen Gemeente Emmen	24.007.144	24.007.144	3,35 - 3,285
Langlopende lening N.V. Waterleidingsmaatschappij Drenthe	139.033	104.279	6
Lening Q-Park (vooruitontvangen bedragen)	1.408.997	991.541	0
Leaseverplichtingen	134.240	0	6
	<u>25.689.415</u>	<u>25.102.964</u>	

Zekerheden leningen Gemeente Emmen

Bevoorschottingsvergoeding

Er is sprake van terugbetalingsverplichting ten aanzien van de bevoorschottingsvergoeding, vermeerderd met de wettelijke rente indien verplaatsing van het park niet door mocht gaan en dit Noorderdierenpark B.V. verwijtbaar is.

De verwachting is dat in 2012 de koopovereenkomst wordt getekend tussen Gemeente Emmen en Noorderdierenpark B.V. inzake de overdracht van centrum locatie. Indien de verhuizing niet door zal gaan, zullen de geactiveerde kosten hieromtrent, thans € 3,6 miljoen, alsnog ten laste van de winst- en verliesrekening worden gebracht.

Overbruggingskrediet

Dit betreft een geldlening van Gemeente Emmen inzake de overbrugging naar DPE Next. Dit maakt vanaf 1-1-2011 deel uit van de achtergestelde lening van € 22 miljoen maximaal met een looptijd van 40 jaar tegen 3,25% rente ten behoeve van overbruggingsperiode 2010-2015. Bijzondere voorwaarden zijn dat dient te worden voldaan aan de kaders en doelstellingen van het sanerings- en reorganisatieplan, in overeenstemming met de raadsbesluiten van 21 oktober 2010 en 20 december 2010. Indien niet wordt voldaan aan de gestelde voorwaarden is de overeenkomst onmiddellijk opzegbaar en worden betaalde geldsommen onmiddellijk opelsbaar. Te allen tijde kan het verstrekte krediet omgezet worden door de Gemeente Emmen in aandelenkapitaal Noorderdierenpark B.V. of deelnemingen van Noorderdierenpark B.V.. Tevens is de Gemeente Emmen te allen tijde bevoegd deze kredietfaciliteit te bevrlezen of te beperken. De volgende zekerheden zijn verstrekt: hypothecaire zekerheid; verpanding van debiteuren, voorraden en naam; recht om op eerste verzoek een pandrecht te vestigen op de dieren; recht van intellectueel eigendom DPE Next; rechten uit hoofde van samenwerkingsprojecten met derden; verpanding van alle aandelen van alle deelnemingen van Noorderdierenpark B.V. en van Emmen Zoo Exploitatie B.V.; verpanding van alle overige activa van Noorderdierenpark B.V.; recht op eerste verzoek tot het vestigen van een nadere hypothecaire inschrijving op de registergoederen van NPE Next; zonder toestemming van B&W van Gemeente Emmen geen zekerheidsrechten aan derden te verlenen voor registergoederen DPE Next; verkoop dan wel vervreemding van Noorderdierenpark B.V. en de daaraan verbonden deelnemingen, dan wel uitgifte van nieuw aandelen Noorderdierenpark B.V. en de daaraan verbonden deelnemingen niet toegestaan zonder toestemming van B&W van Gemeente Emmen.

Van het restant van de lening per 31 december 2011 heeft een bedrag van € 3.907.144 een looptijd langer dan vijf jaar.

	2011	2010
	€	€
Belastingen en premies sociale verzekeringen (7)		
Vennootschapsbelasting	5.250	5.250
Loonheffing	140.385	243.502
Pensioenpremies	292.984	512.945
	<u>438.619</u>	<u>761.697</u>

Overige schulden en overlopende passiva (8)

Te betalen huur en erfpacht	0	188.138
Reservering vakantiegeld en -dagen	396.575	233.428
Te betalen rentekosten	204.999	204.999
Overige schulden en overlopende passiva	704.805	326.548
	<u>1.306.379</u>	<u>953.113</u>

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa

Meerjarige financiële verplichtingen

Parkeervoorzieningen en Traverse - Gemeente Emmen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan inzake erfpacht van de parkeervoorziening en Traverse aan de Es en de nieuwbouw aan de Noordbargeres met Gemeente Emmen.

De erfpachtovereenkomst voor de parkeervoorziening en de Traverse aan de Es is afgesloten voor de duur van 25 jaar met als begindatum 1 juli 2000. De jaarlijkse termijn bedraagt €354.000. In 2001 is de parkeervoorziening verhuurd aan een exploitant van parkeervoorzieningen voor de resterende looptijd van de erfpachtovereenkomst. De overeengekomen huur is gelijk aan de jaarlijks te betalen erfpachtcanon.

Leaseverplichtingen

De verplichtingen die voortvloeien uit operationele leasing bedragen circa € 100.000 per jaar. De resterende looptijd van de betreffende contracten is tot 5 jaar.

Huurverplichtingen

Met ingang van 1 juni 2009 is voor 5 jaar een huurovereenkomst aangegaan voor bedrijfsruimte aan de Vreding. De jaarlijkse huursom bedraagt € 54.000,- en wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van de consumentenprijsindex. Met de N.V. Waterleiding Maatschappij Drenthe is per 1 juli 2002 een huurovereenkomst aangegaan voor het Multimediegebouw aan de Noordbargeres ('Wallanganda'). De overeenkomst heeft een looptijd van 25 jaar, de vaste huursom bedroeg € 676.000. Met ingang van 2011 is dit verlaagd naar € 350.000.

Per 1 juli 2002 is eveneens een huurovereenkomst aangegaan voor de Waterfabriek aan de Noordbarger Es. De overeenkomst heeft een looptijd van 15 jaar en de huursom is variabel en bedraagt €723.652 in 2010. Vanaf 2011 is dit verlaagd naar € 385.000 per jaar. Een deel (12 ha.) van de beschikbare grond aan de Noordbargeres (ca. 43 ha.) is in erfpacht genomen per 1 juli 2002. De canon op jaarbasis bedroeg €80.000 en is met ingang van 2011 verlaagd naar € 60.000. De overeenkomst heeft een looptijd van 30 jaar.

Pensioenverplichtingen

De actieve en niet-actieve pensioengerechtigden in het verzekeringscontract met Nationale Nederlanden hebben een middelloonregeling. Hierbij is tevens contractueel overeengekomen dat eventuele na-indexatie geschiedt op basis van actuariële berekeningen en voor rekening van de werkgever is. Jaarlijks kunnen hierdoor aanzienlijke lasten ontstaan, die op voorhand nauwelijks zijn in te schatten. In de afspraken van de nieuwe CAO voor de dagattractiebedrijven is opgenomen dat de eerste €250.000 gebruikt mogen worden als aanwending van de reservering prepensioen. Het meerdere zal ten laste van het resultaat komen.

China Festival Of Lights

In november 2009 is door Stichting China en Noord Nederland het festival China Festival of Lights georganiseerd. Dit festival liep door tot begin februari 2010. In de jaarrekening 2010 zijn alle baten en lasten van het festival verwerkt voor zover deze betrekking hebben op de verlenging 2010. Mogelijke risico's met betrekking tot nagekomen lasten zijn, voorzover betrouwbaar vast te stellen, voorzien.

Bankgarantie

Uitimo boekjaar is voor een bedrag van € 43.460 aan bankgaranties afgegeven.

**8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN-
VERLIESREKENING**

Netto-omzet

De netto-omzet is met 13% gedaald ten opzichte van voorgaand jaar.

Personeelskosten (9)

Lonen en salarissen	4.021.217	6.072.329
Sociale lasten	629.879	920.837
Pensioenlasten	269.265	299.935
Overige personeelskosten	184.512	72.550
	<u>5.104.872</u>	<u>7.365.650</u>

Afschrijvingen (10)

Afschrijvingen materiële vaste activa	1.827.571	1.692.415
Desinvesteringen	0	3.606.431
Bijzondere waardevermindering vaste activa	0	500.061
Vrijval lening	-104.364	-104.369
	<u>1.723.207</u>	<u>5.694.538</u>

Overige bedrijfskosten (11)

Onderhoud	1.205.359	1.212.537
Voeding en veterinair	282.595	272.771
Hygiëne en schoonmaak	580.541	599.839
Huisvesting	1.659.091	2.757.037
Communicatie en educatie	990.680	829.753
Overige personeelskosten	191.542	183.784
Algemene kosten	607.262	672.425
Bijzondere baten	-188.137	0
Reorganisatie kosten	0	3.780.000
	<u>5.328.933</u>	<u>10.308.146</u>

9 TOELICHTING OP HET GECONSOLIDEERDE KASSTROOMOVERZICHT

Algemene grondslagen

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en de vlottende effecten. De effecten kunnen worden beschouwd als zeer liquide beleggingen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij en de verkoopprijs van de verkochte groepsmaatschappij zijn opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De in deze groepsmaatschappijen aanwezige geldmiddelen zijn op de aankoopprijs respectievelijk de verkoopprijs in aftrek gebracht. Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten. De ontvangst uit hoofde van een sale and financial leaseback-transactie wordt gepresenteerd als een ontvangst uit hoofde van financieringsactiviteiten.

10 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2011

(na verwerking resultaatbestemming)

Activa

	<u>2011</u>		<u>2010</u>	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Materiële vaste activa		11.015.391		12.022.688
Financiële vaste activa (11)				
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	16.569		16.569	
Latente belastingvorderingen	<u>2.867.721</u>		<u>3.305.669</u>	
		2.884.290		3.322.239
Vlottende activa				
Voorraden		189.136		212.321
Vorderingen				
Debiteuren	57.500		261.507	
Rekening-courant groepsmaatschappijen (12)	903.404		1.298.525	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	187.553		392.372	
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>357.104</u>		<u>325.903</u>	
		1.505.561		2.278.308
Liquide middelen		83.830		55.609
Totaal activa		<u><u>15.678.209</u></u>		<u><u>17.891.165</u></u>

NOORDERDIJERPARK B.V., EMMEN
Jaarrekening 2011

Passiva

	2011		2010	
	€	€	€	€
Eigen vermogen (13)				
Geplaatst kapitaal	23.597		23.597	
Overige reserves	<u>-11.261.980</u>		<u>-9.698.988</u>	
		-11.238.383		-9.675.391
Vorzieningen				
Backservice verplichtingen	0		36.848	
Reorganisatievoorziening	<u>1.490.076</u>		<u>3.583.152</u>	
		1.490.076		3.620.000
Langlopende schulden		20.841.384		18.667.352
Kortlopende schulden				
Kortlopend deel van langlopende schulden	55.523		31.500	
Schulden aan kredietinstellingen	1.342.824		2.065.644	
Vooruitontvangen op abonnementen en entree	890.208		892.162	
Crediteuren	632.524		756.195	
Rekening-courant groepsmaatschappijen (14)	16.568		16.568	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	438.619		761.697	
Overige schulden en overlopende passiva	<u>1.208.865</u>		<u>755.437</u>	
		4.585.132		5.279.203
Totaal Passiva		<u>15.678.209</u>		<u>17.891.164</u>

11 ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING

	<u>2011</u>		<u>2010</u>	
	€	€	€	€
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen		1.200.366		-3.211.705
Overige resultaat na belastingen		<u>-2.763.358</u>		<u>-5.741.456</u>
Resultaat na belastingen		<u><u>-1.562.992</u></u>		<u><u>-8.953.161</u></u>

12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
	€	€
Financiële vaste activa (11)		
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	16.569	16.569
Latente belastingvorderingen	<u>2.867.721</u>	<u>3.305.669</u>
	<u>2.884.290</u>	<u>3.322.239</u>

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

	NDP Infra B.V. €	DPE Recreatie B.V. €	Totaal €
Stand per 1 januari 2011	-3.445.633	16.569	-3.429.064
Aandeel in het resultaat	<u>1.200.366</u>	-	<u>1.200.366</u>
	-2.245.267	16.569	-2.228.698
Af: in mindering gebracht op vordering deelneming	<u>2.245.267</u>	-	<u>2.245.267</u>
Stand per 31 december 2011	<u>0</u>	<u>16.569</u>	<u>16.569</u>

De deelnemingen betreffen de volgende kapitaalbelangen:

<i>Naam</i>	<i>Vestigingsplaats</i>	<i>Aandeel in geplaatst kapitaal</i>
NDP Infra B.V.	Emmen	100%
DPE Recreatie B.V.	Emmen	100%

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
	€	€
<u>Latente belastingvordering</u>		
Latentie uit hoofde van voorwaartse verliescompensatie	2.696.177	3.173.852
Latentie uit hoofde van fiscaal lagere afschrijvingen	<u>171.544</u>	<u>131.817</u>
	<u>2.867.721</u>	<u>3.305.669</u>

Vorderingen

Rekening-courant groepsmaatschappijen (12)
Rekening-courant vordering NDP Infra B.V.

Stand per 1 januari	4.744.158	122.977
Mutaties	<u>-1.595.487</u>	<u>4.621.181</u>
Rekening-courant vordering	3.148.671	4.744.158
Af: negatief eigen vermogen deelneming	<u>-2.245.267</u>	<u>-3.445.633</u>
	<u>903.404</u>	<u>1.298.525</u>

Over het gemiddeld saldo is 4% rente berekend (2010: nihil).

De netto-vermogenswaarde van de deelneming NDP Infra B.V. is in mindering gebracht op de rekening-courant vordering.

Eigen vermogen (13)

Geplaatst kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt € 23.597, verdeeld in 52 aandelen van € 454. Hiervan zijn alle aandelen geplaatst.

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
	€	€
Overige reserves		
Stand per 1 januari	-9.698,988	-745,828
Resultaatbestemming	<u>-1.562,992</u>	<u>-8.953,160</u>
Stand per 31 december	<u><u>-11.261,980</u></u>	<u><u>-9.698,988</u></u>

Kortlopende schulden

Rekening-courant groepsmaatschappijen (14)

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
	€	€
Rekening-courant vordering DPE Recreatie B.V.	<u>16.568</u>	<u>16.568</u>
	<u><u>16.568</u></u>	<u><u>16.568</u></u>

Over het gemiddeld saldo is, evenals voorgaand boekjaar, geen rente berekend.

Emmen, 5 juni 2012

w.g. F. van Beers
Directeur

13 OVERIGE GEGEVENS

Bevoorschotting schadeloosstelling Noorderdierenpark B.V.

In februari 2011 is met Gemeente Emmen overeengekomen dat bevoorschotting zal plaatsvinden inzake de verplaatsingsvergoeding ad € 65,5 miljoen. Het totaal van de ontvangen bevoorschotting bedraagt ultimo 2011 € 7,6 miljoen.

Er is sprake van een terugbetalingsverplichting van de genoemde bevoorschotting, vermeerderd met de wettelijke rente, indien de verplaatsing van het park niet door mocht gaan en dit Noorderdierenpark B.V. verwijtbaar is.

Statutaire bepaling inzake resultaatbestemming

Ingevolge artikel 14 van de statuten van de vennootschap staat de winst ter beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Voor zover over in enig jaar geleden verlies niet uit een reserve bestreden of op andere wijze gedelgd is, geschiedt in de volgende jaren geen winstuitkering zolang dit verlies niet is aangezuiverd.

Gebeurtenissen na balansdatum

In de vergadering van de Gemeenteraad van d.d. 19 maart 2012 is ingestemd met een voorgesteld besluit omtrent DPE Next. Met deze instemming is de gemeente Emmen akkoord gegaan met de plannen en de uitvoering voor het nieuw te bouwen belevenspark op de Noordbargeres.

Resultaatbestemming

De directie stelt aan de algemene vergadering van aandeelhouders voor het resultaat over het boekjaar 2011 ten bedrage van € 1.562.992 negatief geheel ten laste van de overige reserves te brengen.

Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.